

Sayı : B.10.0.SBS.0.10.00.00-610
Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

BAKAN YARDIMCISI - SAĞLIĞIN
GELİŞTİRİLMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
28/01/2020 10:20 - 94622954-622.02-280

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04.07.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.00000492819 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın M.Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 'Kızılay ve mobil toplama araçları tarafından toplanan kan miktarı ile kan bağıışı konusunda yapılan bilinçlendirme çalışmalarına ' ilişkin 7/13464 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

EKLER:

1-Önerge cevabı

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen “Kızılay ve mobil toplama araçları tarafından toplanan kan miktarı ile kan bağıışı konusunda yapılan bilinçlendirme çalışmalarına” ilişkin 7/13464 sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORU 1-Ülkemizde Kızılay aracılığıyla toplanan kan miktarı ne kadardır? İllere göre dağılımı nedir?

SORU 2- Ülkemizde mobil kan toplama araçları ile toplanan kan miktarı ne kadardır? İllere göre dağılımı nedir?

SORU 3- Vatandaşlarımızı kan bağıışı konusunda bilinçlendirmek için yürütölmekte olan çalışmalar bulunmakta mıdır? Söz konusu çalışmalar nelerdir?

CEVAP 1-2-3- Konuyla alakalı olarak Bakanlığımız tarafından yapılan etkinlikler şöyledir;

Tüm dünyada güvenli kan ve kan bileşeni ancak düzenli, gönüllü ve karşılık beklemeyen kan bağıışçılarından elde edilmektedir. Bunun için kan ve kan bileşenlerinin yetkilendirilmiş bir kuruluş tarafından tek elden toplanması önem taşımaktadır. Ülkemizde kan tedarikinden sorumlu kuruluş ise Türk Kızılay’dır. Bu bağlamda vatandaşlarımızın ihtiyacı olan tüm kan ve kan bileşeni ihtiyacının Türk Kızılay tarafından karşılanabilmesi Bakanlığımızın öncelikli politikasıdır. Kan bağıışçısı kazanım faaliyetleri mevzuat gereğı Türk Kızılay Bölge Kan Merkezleri tarafından yürütölmektedir. (Kan ve Kan Ürünleri Yönetmeliğı Madde 9, 2. Fıkra, (b) bendi) Kızılay tarafından yürütölen kan bağıışçısı kazanım faaliyetlerine Bakanlığımızca da destek verilmektedir. Bu kapsamda Türk Kızılay tarafından yürütölen temel faaliyetlere aşağıda yer verilmiştir.

1-KAN BAĞIŞÇISI EĞİTİMİ FAALİYETLERİ

a. Toplum Eğitimleri

Kan bağıışçısı kazanımı faaliyetleri kapsamında verilen eğitimler ile toplumun, kan bağıışının önemi, gerekliliğı konusunda bilinçlenmesi, kan bağıışı ile ilgili tabuların yıkılması, kişilerin gelecekte ve günümüzde kan bağıışçısı olmaları hedeflenmektedir. Bu doğrultuda iş birliğı yapılan kurum ve kuruluşlarda kan bağıışı etkinliklerinin yanı sıra etkinlik öncesi kan bağıışı ve önemi üzerine eğitimler verilmektedir.

b. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimleri

Milli Eğitim Bakanlığı ile 08.08.2006 tarihinde imzalanan protokol kapsamında “Toplumda Kan Bağıışı Bilincinin Oluşturulması Projesi” hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.2006 yılından bu yana “Geleceğın Kan Bağıışçılarının Kazanımı” kapsamında Milli Eğitim Bakanlığına bağılı eğitim kurumlarında Kan Bağıışı Kampanyaları ve eğitim faaliyetleri yürütölmektedir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI

c. Hedef 25 Programı/Üniversite Eğitimleri

Gençleri bir araya getiren Hedef 25 programı kapsamında; toplumda kan bağıışı bilincinin oluşturulması ve üniversitelerde kan bağıışçısı kazanımı konularında donanım kazandırılması hedeflenmektedir. Üniversitelerde gerçekleştirilen eğitim ve kan bağıışı faaliyetleri ile güvenli, sürekli ve karşılık beklemeyen kan bağıışçılarında ulaşılmasında önemli bir yol kat edilmektedir.

2005 ve 2006 yıllarında “Üniversiteliler Kan Bağıışıyor” adı ile başlayan kampanyalar, 2007 yılından itibaren Hedef 25 adı altında devam etmiştir. 2005 yılından bugüne kadar Hedef 25 Programı kapsamında üniversite öğrencilerinin bir araya getirildiği eğitim ve eşgüdüm toplantıları planlanmıştır. Toplantılarda üniversite gençliğinin kan bağıışı konusunda bilgilendirilerek düzenli kan bağıışçısı olmaları konusunda motive edilmeleri sağlanmaktadır. 2005 yılından itibaren yürütülen Hedef 25 programı, 2016 yılında Avrupa Birliği 4. Dönem Sivil Toplum Diyaloğu Hibe Programı kapsamında “Tüketicinin ve Sağlığın Korunması” başlığı altında yürütülerek Uluslararası platformda örnek bir çalışma olarak yerini almıştır

2016-2018 Eğitim Sayıları

YIL	GÜVENLİ KAN TEMİNİ TOPLUM EĞİTİMLERİ		KÖK HÜCRE		MEB PROJESİ	
	EĞİTİM SAYISI	KATILAN KİŞİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	KATILAN KİŞİ SAYISI	EĞİTİM SAYISI	KATILAN KİŞİ SAYISI
2016	1.950	369.416	145	14.585	337	59.634
2017	2.060	457.428	60	6.724	135	24.572
2018	2.669	480.193	239	24.725	242	45.303
TOPLAM	6.679	1.307.037	444	46.034	714	129.509

2-FARKINDALIK PROJELERİ

a. “Türkiye Kan Bağıışı Ligi”

Futbol takımlarının taraflarını harekete geçirerek toplumda kamuoyu oluşturmak amacıyla “Kan Bağıışı Ligi Projesi” oluşturulmuştur. Bu kapsamda Türkiye Futbol Federasyonu ve Spor Kulüplerinin destekleri alınmıştır.

“Taraftar mısınız, iyiliğe, centilmenliğe, dostluğa, kan bağıışına” sloganıyla hayata geçirilen “Türkiye Kan Bağıışı Ligi” projesi mücadele kavramına getirdiği farklı yaklaşımla birlik algısını mücadele duygusunun önüne geçirerek toplumu kan bağıışına teşvik etmek amaçlı hayata geçirilen ve halen devam etmekte olan bir farkındalık projesidir.

b. 1 Kan 1 Fidan Projesi

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI

Türk Kızılay, T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın desteği ve işbirliği ile 2014 yılında gönüllü kan bağışçıların her bağışı için bir fidanı toprakla buluşturarak, doğaya da hayat verecek iki yönlü bir sosyal sorumluluk projesini hayata geçirmiştir. Proje aracılığı ile hem gönüllü kan bağışının hem de ağaçlandırmanın önemi konularında halkımızda farkındalığın artırılması hedeflenmektedir. T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından bugüne kadar **8.890.347** adet fidanın dikimi gerçekleştirilmiştir.

c. Geleceğin Kan Bağışçılarının Kazanımı Teknik Destek Projesi

T.C. Sağlık Bakanlığı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ve Türk Kızılay arasında etkin bir koordinasyonun kurulmasının yanı sıra temel ve ortaöğretim öğrencilerinde düzenli, gönüllü ve karşılıksız kan bağışı davranışı geliştirmek için ilgili tarafların kapasitesinin artırılması amacıyla geliştirilmiştir.

Kanın acil bir ihtiyaç değil, sürekli bir gereksinim olduğu gerçeğinden hareketle, güvenli ve yeterli kan tedariki için, gelecekteki gönüllü ve düzenli kan bağışçıların sayısının artırılması ve böylece güvenilir kan tedariki ile toplum sağlığının gelişimine katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Erken yaşlarda verilecek eğitimle kan bağışı farkındalığı ve davranış değişikliği oluşturulabilmek adına proje kapsamında 6-18 yaş arasındaki temel ve ortaöğretim öğrencileri öncelikli hedef kitle olarak belirlenmiş olmakla birlikte çalışmalar, öğretmenleri, aileleri ve tüm toplum bireylerini kapsayacak şekilde planlanmıştır. 2014-2016 yılları arasında yürütülen proje ile 81 ilde 251.000 öğrenciye ulaşılmış, eğitim materyalleri, animasyon çizgi filmler, online oyunlar ve kamu spotları hazırlanmıştır. Tüm materyallere www.kanvercanver.org web sitesinden ulaşılabilmektedir.

3-İLETİŞİM FAALİYETLERİ

Kan Hizmetleri Genel Müdürlüğü gönüllü ve sürekli kan bağışı anlayışını toplumun her kesimine yaymak amacıyla eğitsel ve uygulamaya dönük çeşitli faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu faaliyetlerin hedeflenen sonuçlara ulaşabilmesi ise öncelikle bu çalışmaların büyük kitleler tarafından bilinirliğiyle sağlanmaktadır.

a) Toplumsal Algı Yönetimi

Toplumsal algıyı oluşturmak, eğitim ve kampanyalara destek olmak üzere görsel çalışmaların yanı sıra ulusal ve yerel medyada çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda belirli dönemlerde kan bağışına teşvik eden kamu spotları, afiş, broşürler hazırlanarak halk sağlığını destekleyici çalışmalar yapılmaktadır.

b) Web Yönetimi

Türk Kızılay Kan Hizmetleri resmi web sitesi www.kanver.org 2009 yılında açılmıştır. Web sitesi üzerinden toplumun kan bağışı konusunda bilgilendirilmesi sağlanmakta, konu ile ilgili mevzuatlar ve sık sorulan sorular, güncel haber yayınları, kan bağışı noktaları ve T.C. kimlik numarası sorgusu ile bağışçı bilgilerine ulaşılabilmektedir.

Toplumsal algı yönetimi web, twitter ve facebook gibi sosyal platformlar üzerinden yürütülen çalışmalar ile desteklenmektedir.

4-KURUMSAL KAN BAĞIŞÇILARI İŞBİRLİĞİ FAALİYETLERİ

Türk Kızılay Ulusal Güvenli Kan Temini Programı kapsamında kan ve kan ürünlerinin gönüllü, bilinçli ve düzenli kan bağışçılarından karşılanması amacı ile kurum ve kuruluşlarla işbirliği protokolleri imzalanmaktadır. Kan bağışı ile ilgili faaliyetlerin yaygınlaştırılması kapsamında 113 kurum ve kuruluş ile protokolümüz bulunmaktadır.

Dünya Kan Bağışçıları Günü kapsamında Bakanlığımızın ve Genel Müdürlüğümüzün dijital medya platformlarından vatandaşlarımızda sağlık okuryazarlık seviyesini artırmak, toplumun kan bağışı konusunda duyarlılığını artırmak ve farkındalık sağlamak amacıyla içerikler üretilmektedir. Ayrıca sadece ilgili gün kapsamında değil, yıl içerisinde kan bağışının önemini anlatan grafik destekli metinler, animasyon videolar ve kamu spotları da paylaşılmaktadır.

- Bu yıl, Bakanlığımızın sosyal medya hesaplarından yayınlanan **Sağlık Ajandası** adlı stüdyo programımız ve ülkemizde kan bağışının teşvik edilmesi için yapılan farkındalık faaliyetleri aracılığıyla kan bağışının önemi ve nasıl gerçekleştirildiği konularında toplumsal farkındalık oluşturulmaya çalışılmıştır.
- Bakanlığımızın sosyal medya hesapları üzerinden vatandaşlarımızın kan bağışındaki farkındalığını artırmak amacıyla **sokak röportajları** gerçekleştirilmiştir.
- Düzenli kan bağışının önemini anlatan bir adet **kamu spotu** yayınlanmıştır.

Aşağıdaki linklerden ilgili içeriklere ulaşabilirsiniz.

- 1- Sağlık Ajandası Programı
<https://www.youtube.com/watch?v=f5KRt2lI1ko>
- 2- Sokak Röportajları
<https://www.facebook.com/watch/?v=2363512133886562>
<https://www.facebook.com/watch/?v=310224423195590>
<https://www.facebook.com/watch/?v=2208462555938290>
<https://www.facebook.com/watch/?v=883593412021081>
<https://www.facebook.com/watch/?v=357253411602953>
- 3- Kamu Spotu
<https://www.facebook.com/watch/?v=3002988853048152>
- 4- Grafik Destekli Sosyal Medya Mesajları
<https://www.facebook.com/saglikbakanligi/photos/a.586310151404384/1869291359772917/?type=3&theater>
<https://www.facebook.com/saglikbakanligi/photos/a.367254496643285/1010139955688066/?type=3&theater>
<https://www.facebook.com/sbsggm/photos/a.1609420882635148/1984992168411349/?type=3&theater>
<https://www.facebook.com/sbsggm/photos/a.1606024202974816/1923429327900967/?type=3>